

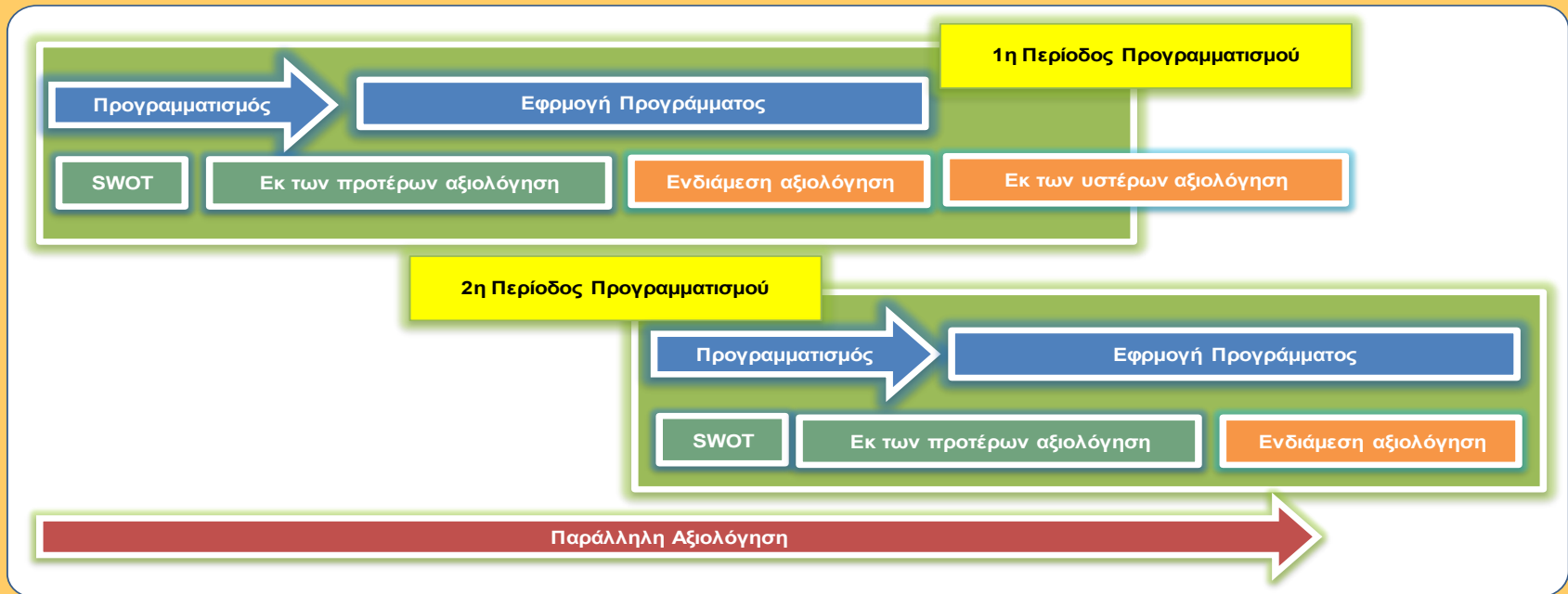
Εκ των υστέρων αξιολόγηση Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007- 2013

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Αθήνα, 19/12/2016

Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- ◆ Η εκ των υστέρων αξιολόγηση ολοκληρώνει τον κύκλο των αξιολογήσεων που προβλέπονται από το κανονιστικό πλαίσιο (KAN 1698/2005, KAN 1794/2006) και το περιεχόμενο της προσδιορίζεται:
- ◆ στο Κοινό Πλαίσιο Παρακολούθησης και Αξιολόγησης (ΚΠΑΑ)
- ◆ στις Κατευθυντήριες Γραμμές για την εκπόνηση της εκ των υστέρων αξιολόγησης

Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (2)

Το **άρθρο 84 παρ.2** περιγράφει τους σκοπούς της αξιολόγησης που είναι:

- ◆ Η βελτίωση της ποιότητας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής των Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης
- ◆ Η αποτίμηση της επίπτωσης των Προγραμμάτων σε σχέση με τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας που προβλέπονται στο άρθρο 9 και τα ειδικά προβλήματα αγροτικής ανάπτυξης στα συγκεκριμένα κράτη μέλη

Άρθρο 86: Ενδιάμεση και εκ των υστέρων αξιολόγηση

- ◆ Τα κράτη μέλη δημιουργούν ένα σύστημα παράλληλης αξιολόγησης
- ◆ Η Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος και η Επιτροπή Παρακολούθησης χρησιμοποιούν την παράλληλη αξιολόγηση :
 - α) για να εξετάζουν την πρόοδο του Προγράμματος σε σχέση με τους στόχους,
 - β) για να βελτιώνουν την ποιότητα του Προγράμματος και την εφαρμογή του,
 - γ) για να εξετάζουν προτάσεις για ουσιαστικές αλλαγές στο Πρόγραμμα,
 - δ) για να προετοιμάζουν την ενδιάμεση και την εκ των υστέρων αξιολόγηση.

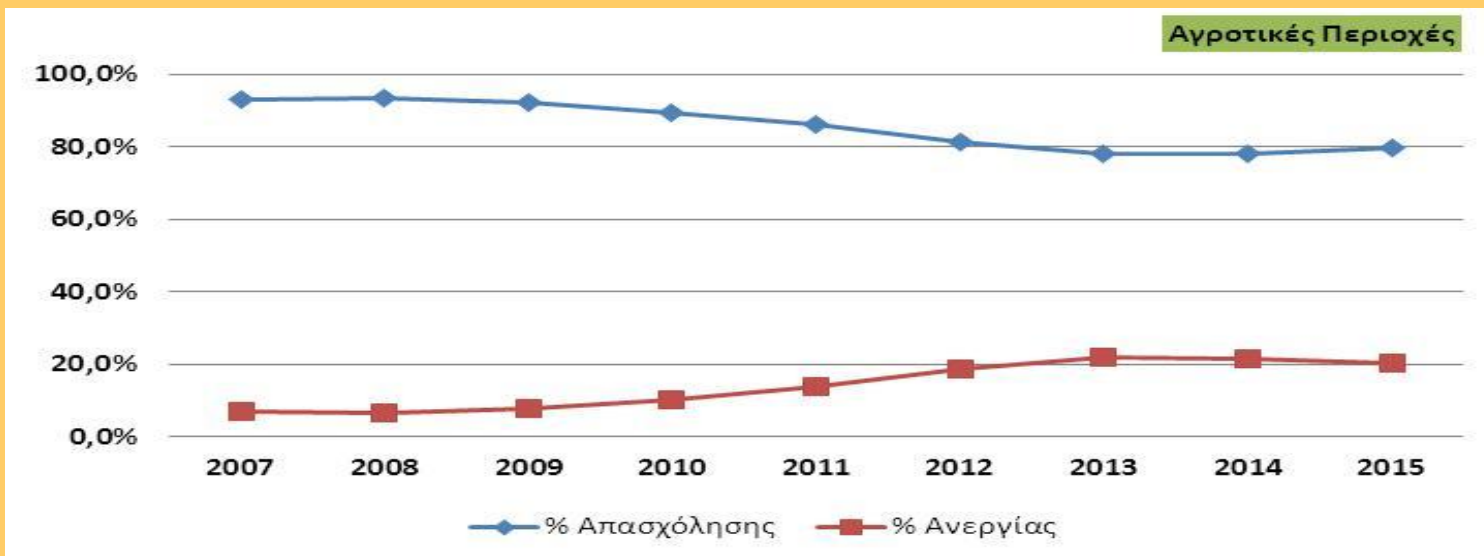
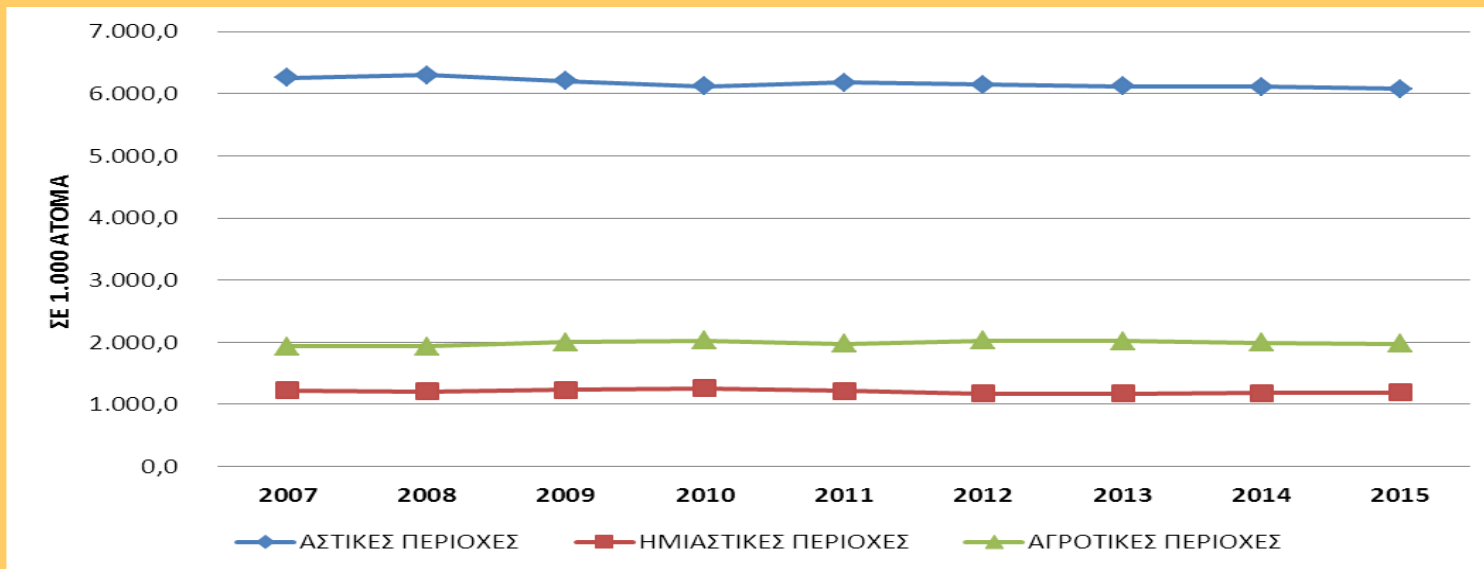
Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (3)

Άρθρο 86: Ενδιάμεση και εκ των υστέρων αξιολόγηση

- ♦ Από το 2008, η Διαχειριστική Αρχή υποβάλλει κάθε έτος έκθεση για τις δραστηριότητες παράλληλης αξιολόγησης
 - ♦ Το 2010, η παράλληλη αξιολόγηση λαμβάνει τη μορφή ξεχωριστής ενδιάμεσης έκθεσης. Η εν λόγω ενδιάμεση αξιολόγηση προτείνει μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας του Προγράμματος και της υλοποίησής του
 - ♦ Το 2015, η παράλληλη αξιολόγηση λαμβάνει τη μορφή έκθεσης εκ των υστέρων αξιολόγησης
 - ♦ Οι ενδιάμεσες και οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις εξετάζουν τον βαθμό χρησιμοποίησης των πόρων, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα του προγραμματισμού του ΕΓΤΑΑ, τις κοινωνικοοικονομικές του επιπτώσεις και την επίπτωσή του επί των κοινοτικών προτεραιοτήτων
-

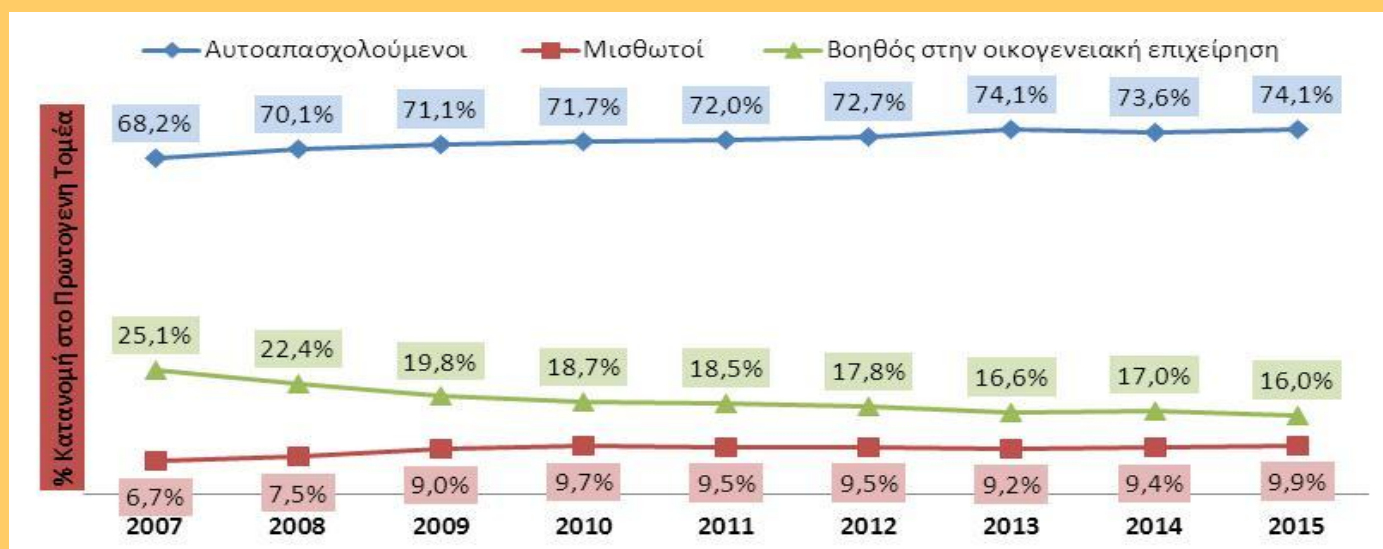
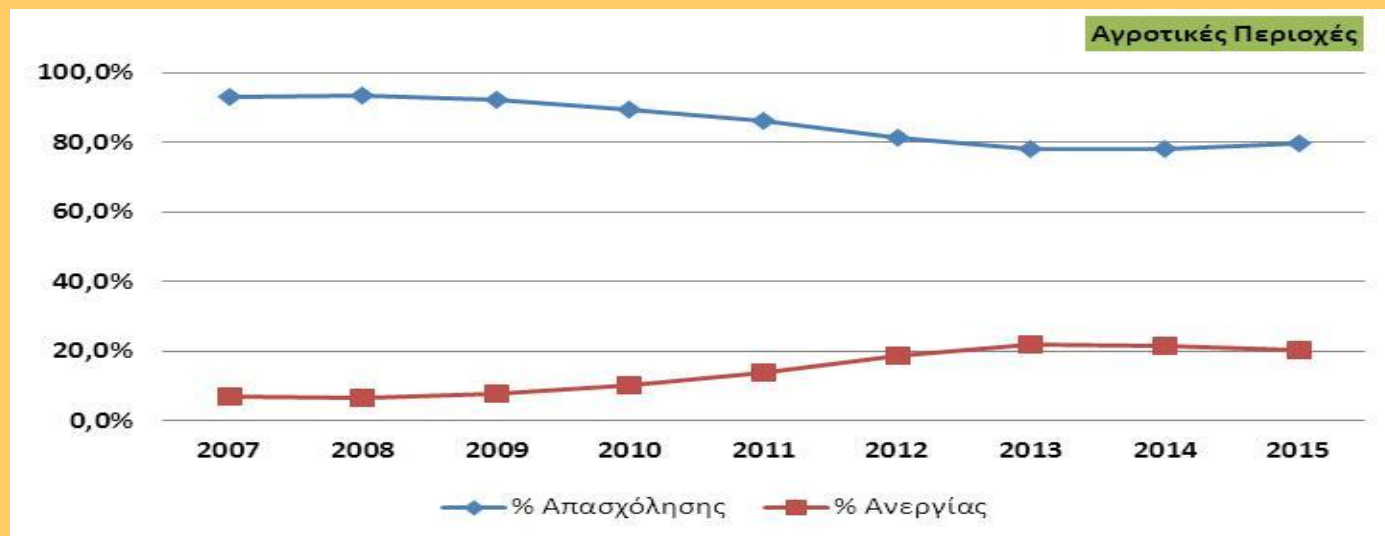
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ (1)

ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ (2)

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

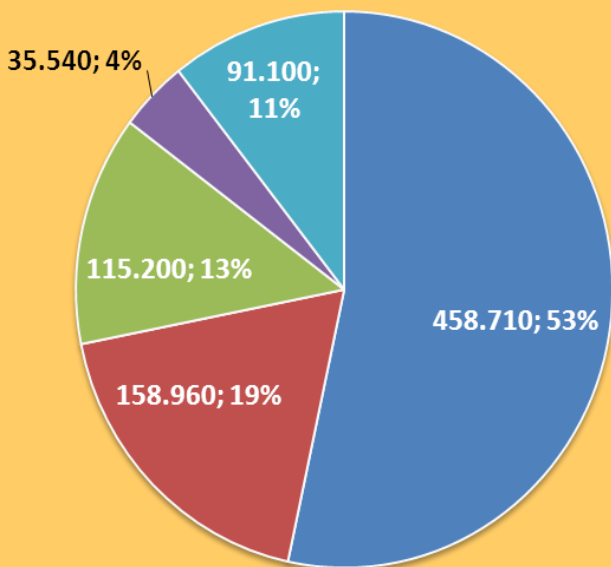

Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων (σε χιλιάδες) ηλικίας 15 ετών και άνω στο πρωτογενή τομέα και ανά θέση στο επάγγελμα

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ (3)

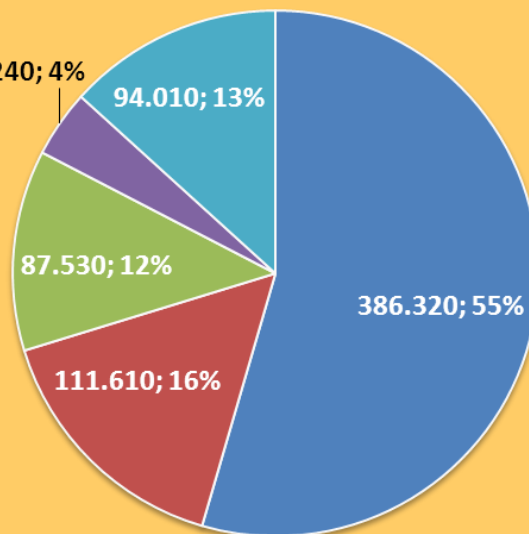
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΣΤΙΣ ΓΕ ΑΝΑ ΧΡΟΝΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ 2007

- 0 έως 25% (Χρόνος απασχόλησης στη ΓΕ)
- 25 έως 50% (Χρόνος απασχόλησης στη ΓΕ)
- 50 έως 75% (Χρόνος απασχόλησης στη ΓΕ)
- 75 έως 100% (Χρόνος απασχόλησης στη ΓΕ)
- 100% (Χρόνος απασχόλησης στη ΓΕ)

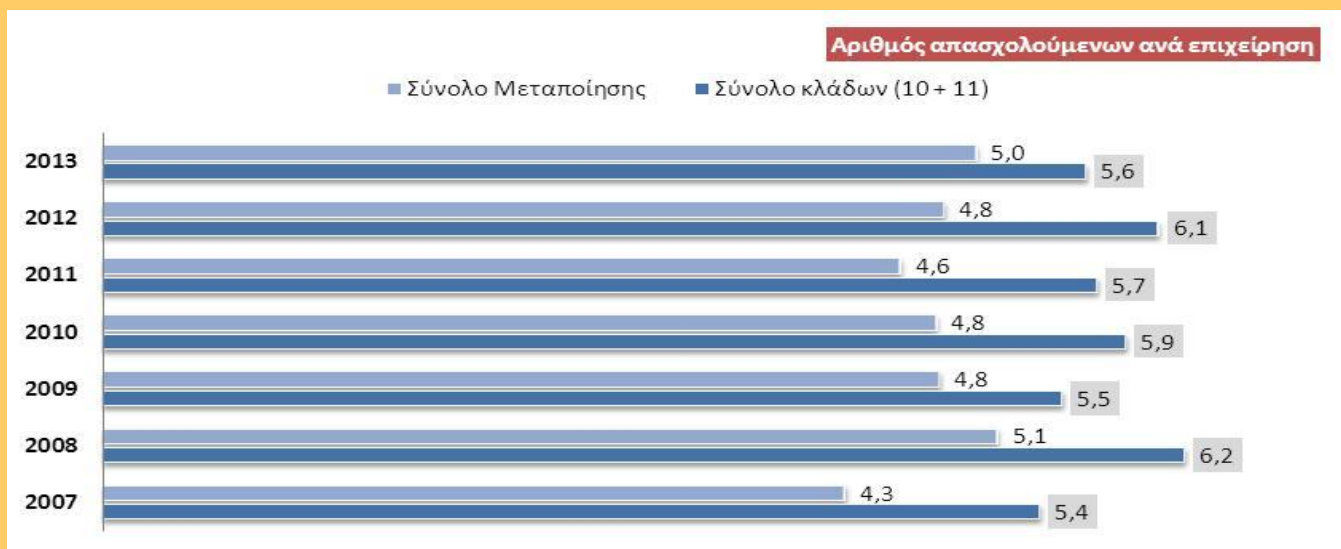
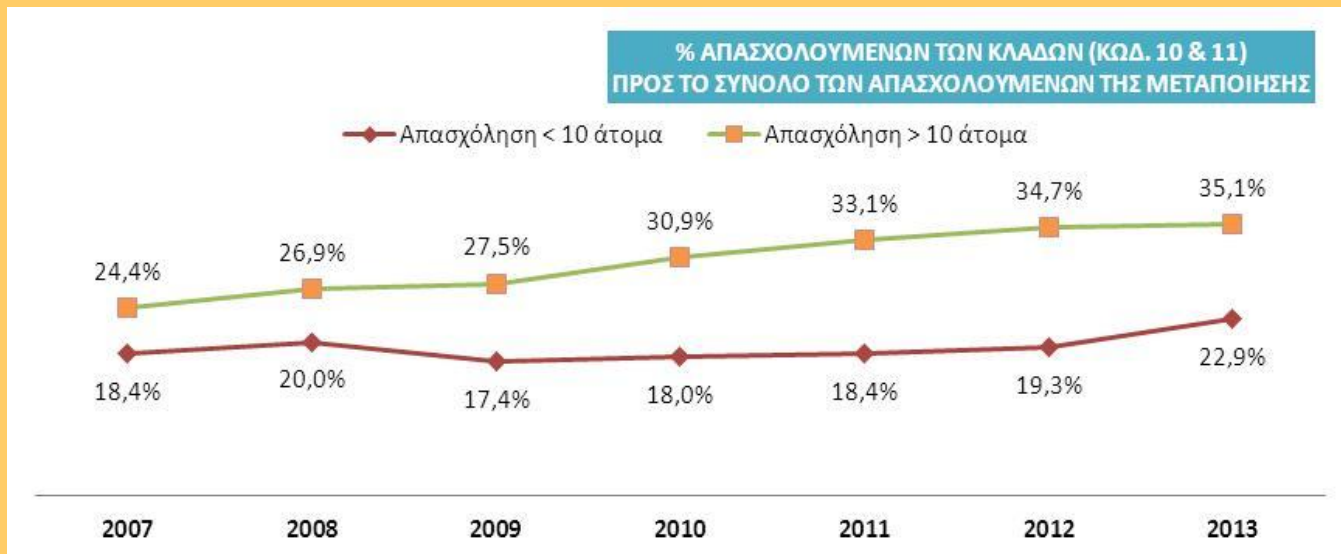
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ 2013

- 0 έως 25% (Χρόνος απασχόλησης στη ΓΕ)
- 25 έως 50% (Χρόνος απασχόλησης στη ΓΕ)
- 50 έως 75% (Χρόνος απασχόλησης στη ΓΕ)
- 75 έως 100% (Χρόνος απασχόλησης στη ΓΕ)
- 100% (Χρόνος απασχόλησης στη ΓΕ)

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ (4)

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

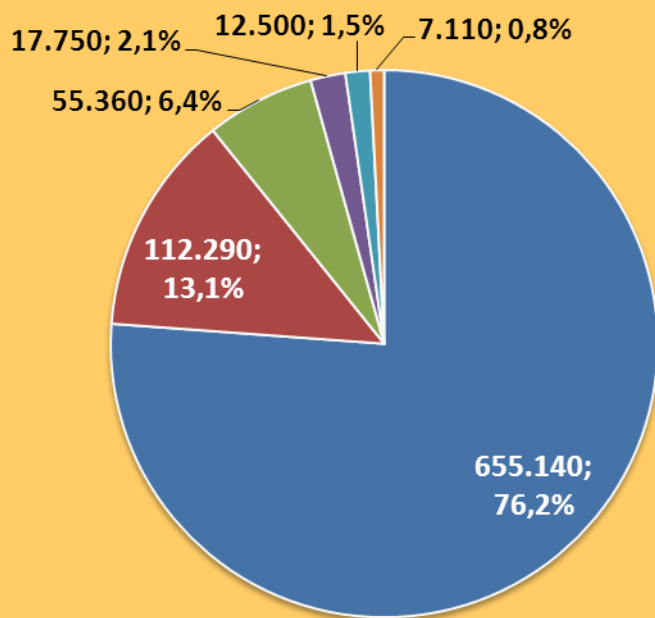

**Μέσος αριθμός
απασχολούμενων
ανά επιχείρηση**

ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ (1)

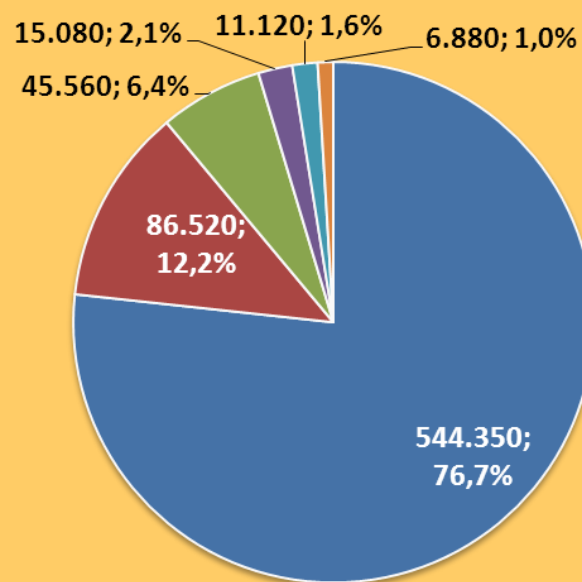
ΑΡΙΘΜΟΣ Γ.Ε. ΑΝΑ ΤΑΞΗ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΕΚΤΑΣΕΩΝ (Ha)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ 2007

- < 5
- 5 έως 10
- 10 έως 20
- 20 έως 30
- 30 έως 50
- > 50

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ 2013

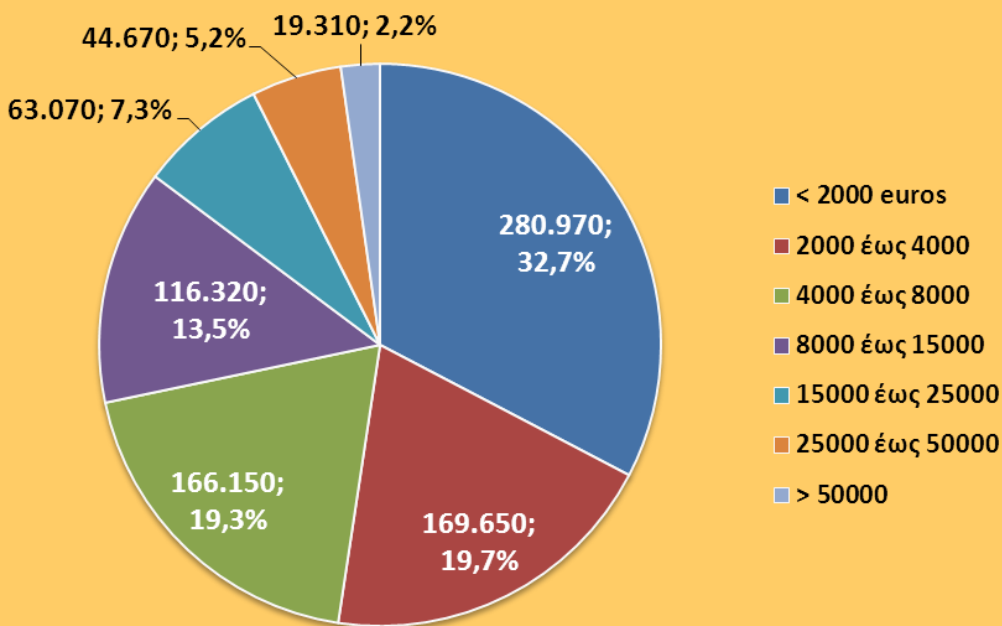

- < 5
- 5 έως 10
- 10 έως 20
- 20 έως 30
- 30 έως 50
- > 50

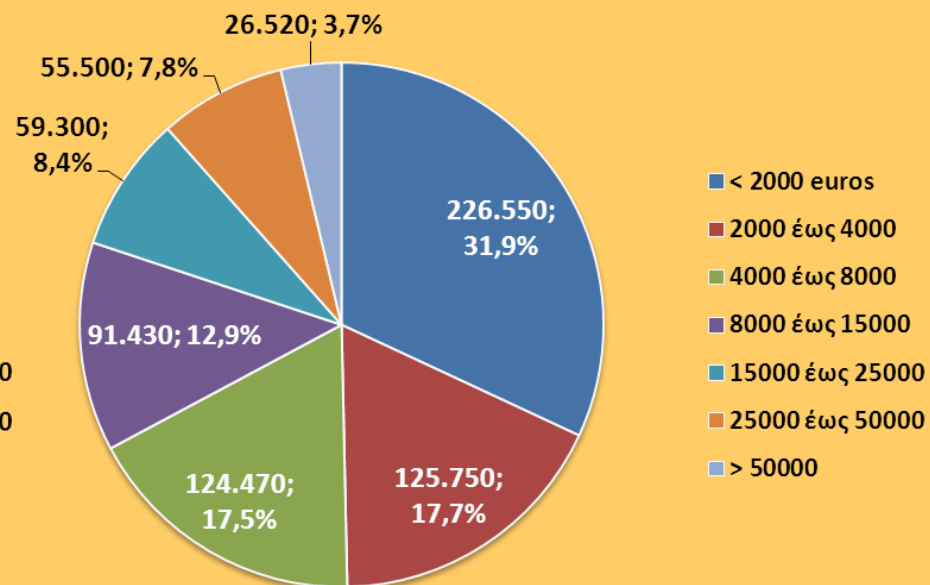
ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ (2)

ΑΡΙΘΜΟΣ Γ.Ε. ΑΝΑ ΤΑΞΗ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΣΕ ΣΟ (Euro)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ 2007

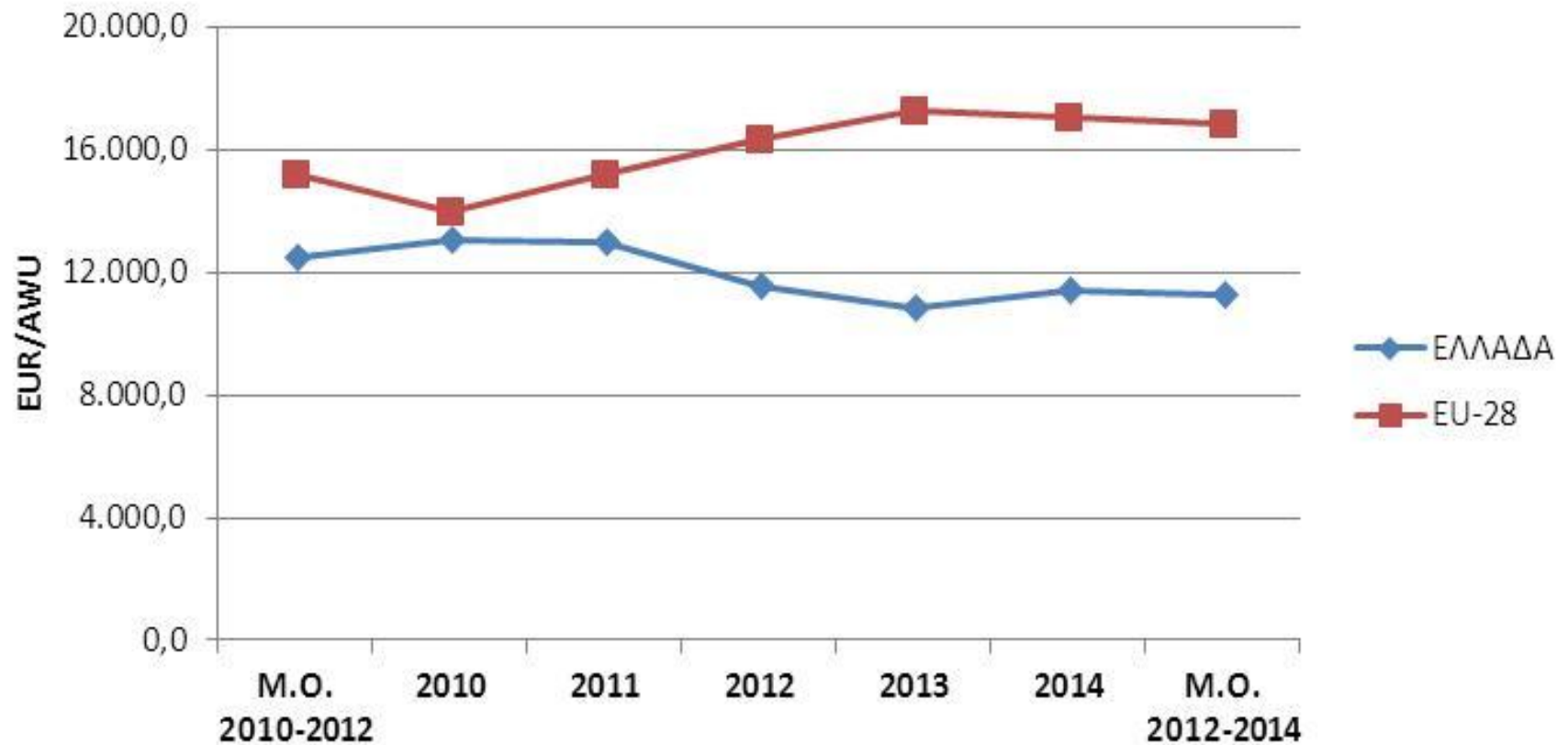

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ 2013

ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ (3)

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ (4)

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Λογαριασμός Παραγωγής (Σε σταθερές τιμές προηγούμενου έτους, σε εκατομμύρια €)									
ΚΩΔ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2007	2008	2009	2010	2011*	2012*	2013*	2014*
18	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΑΞΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ (ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ)	↓ 9.952,9	↑ 11.205,4	⇒ 10.743,8	↓ 10.328,4	⇒ 10.762,9	⇒ 10.505,9	↓ 10.294,3	↑ 10.812,8
	Αξία σε τιμές παραγωγού	▼ 9.492,4	▲ 10.749,7	▲ 10.407,1	▼ 10.024,1	▲ 10.478,4	▼ 10.322,3	▼ 10.092,6	▲ 10.635,1
	Επιδότησεις προϊόντων	▲ 460,5	▲ 455,6	▼ 336,8	▼ 304,3	▼ 284,5	▼ 183,7	▼ 201,7	▼ 177,7
19	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΑΝΑΛΩΣΗ	▼ 4.437,9	▼ 4.920,1	▼ 4.956,4	▼ 4.800,4	▼ 4.754,1	▲ 5.206,9	▲ 5.453,0	▲ 5.457,1
20	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ (18-19)	⇒ 5.515,0	↑ 6.285,3	⇒ 5.787,4	⇒ 5.528,0	↑ 6.008,8	↓ 5.299,1	↓ 4.841,3	⇒ 5.355,7
21	ΑΝΑΛΩΣΗ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	▼ 1.306,7	▼ 1.431,1	▲ 1.521,8	▲ 1.520,0	▲ 1.475,5	▲ 1.475,5	▼ 1.379,6	▼ 1.296,2
22	ΚΑΘΑΡΗ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ (20-21)	⇒ 4.208,4	↑ 4.854,1	⇒ 4.265,6	⇒ 4.008,0	↑ 4.533,3	↓ 3.823,6	↓ 3.461,7	⇒ 4.059,6

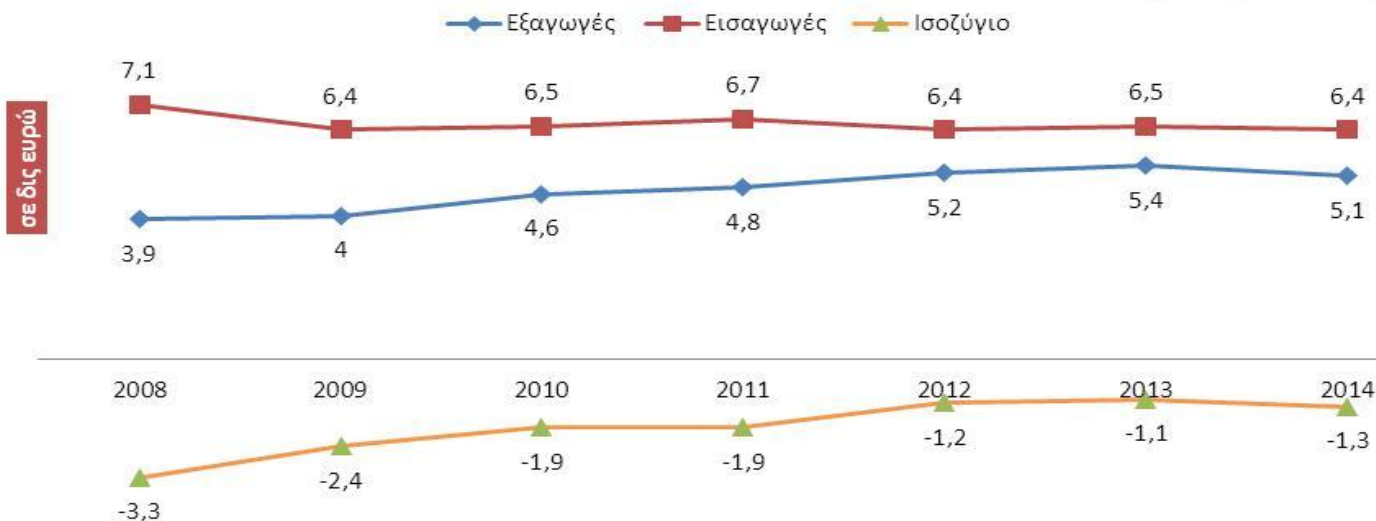
ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΑΞΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

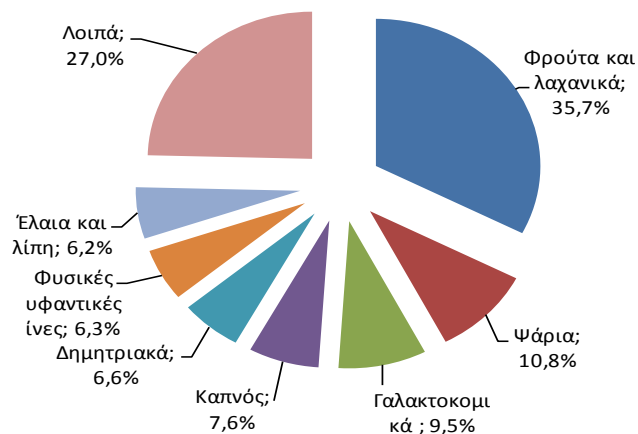
ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ (5)

ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ 2007 - 2014

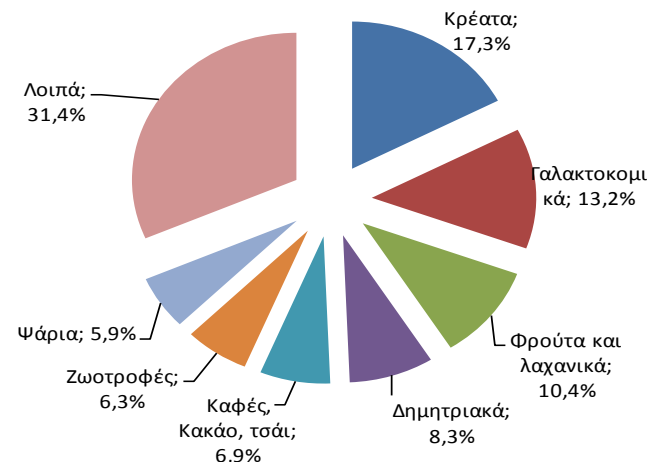
Αγροτικά Προϊόντα

Εξαγωγές - 2014

Εισαγωγές - 2014

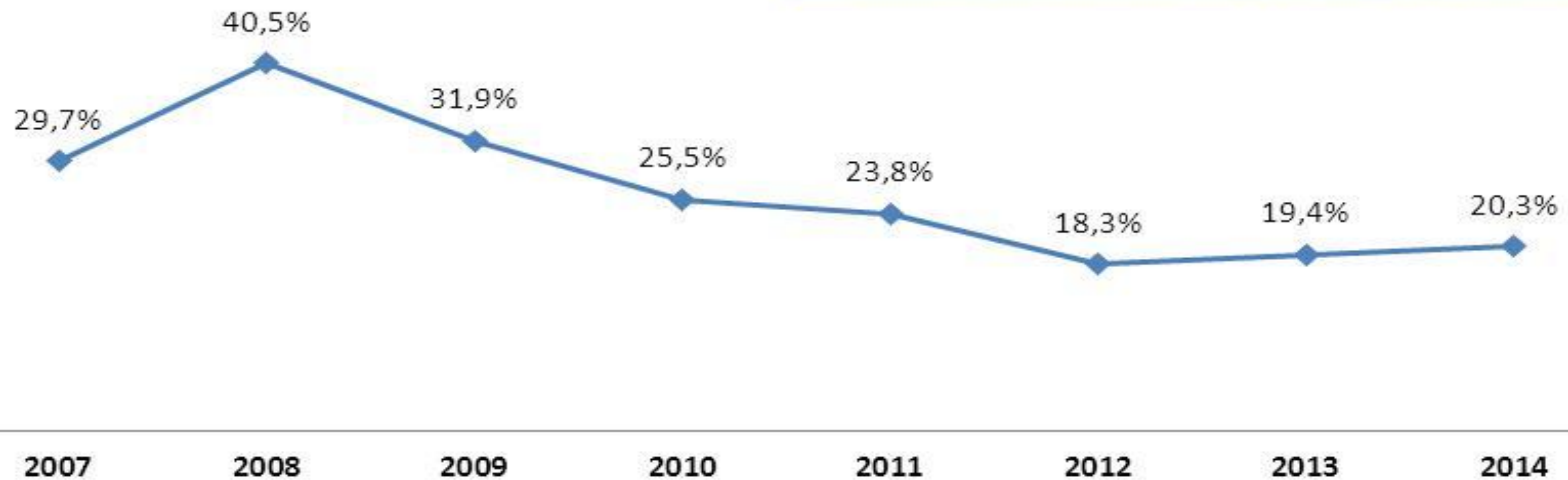

ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ (6)

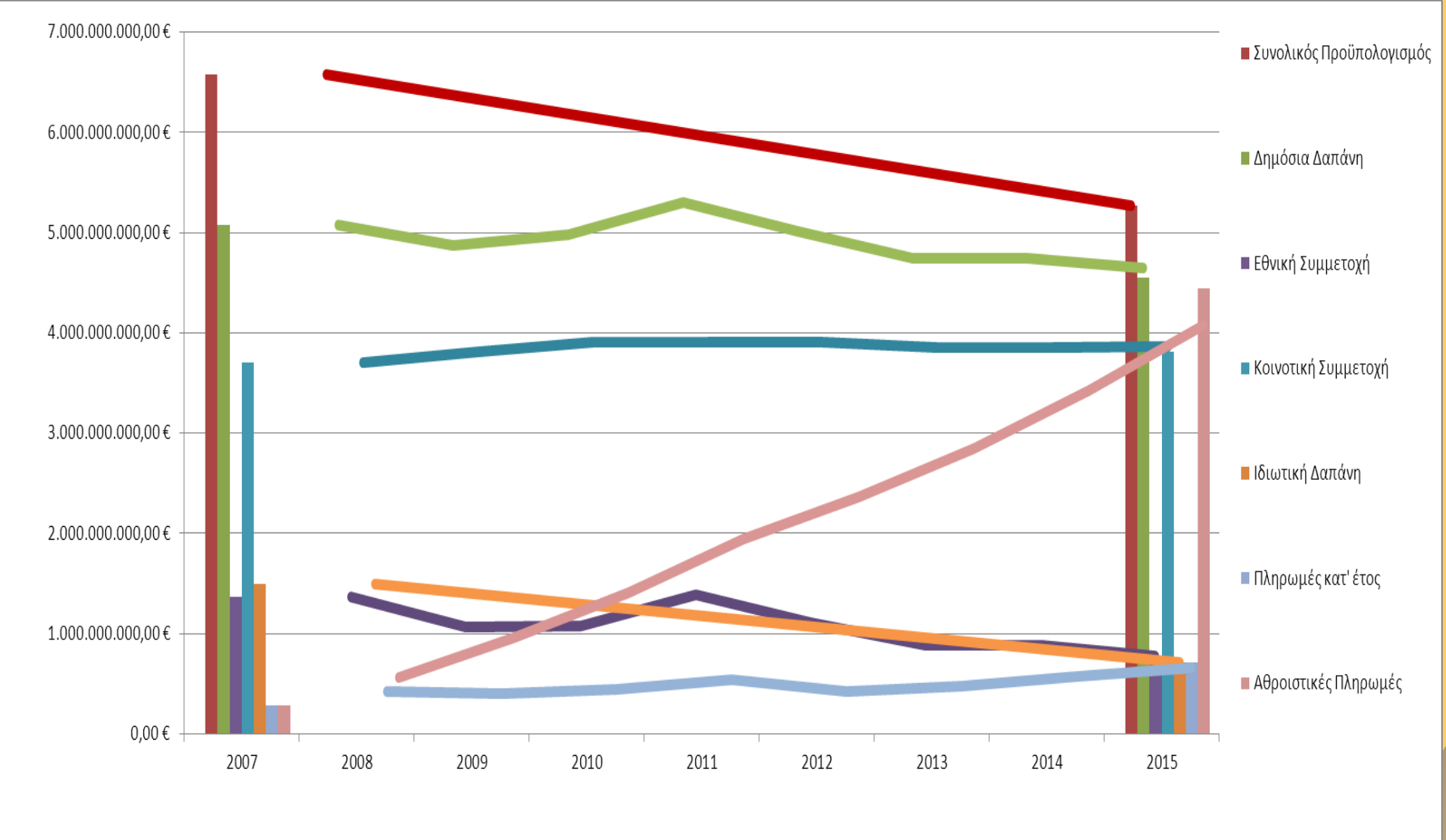
ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΤΟΝ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

% Κατανομή ως προς την ΑΠΑ

% Κατανομή του ΑΣΠΚ στο Γεωργικό Τομέα της Ελλάδας

ΕΤΗΣΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΠΑΑ 2007-13

ΣΥΝΟΨΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Πλήρης μεταβολή των συνθηκών του οικονομικού περιβάλλοντος (πτώση ΑΕΠ, αύξηση ανεργίας, αδυναμία λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος)

Πρωτογενής Τομέας

Θετικά :

- ◆ Σταθερότητα στην Αξία Παραγωγής
- ◆ Αύξηση οικονομικού μεγέθους εκμεταλλεύσεων
- ◆ Ομαλή απορρόφηση της αναδιάρθρωσης σε καπνό και βαμβάκι
- ◆ Αύξηση μέσου μεγέθους κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων (Αριθμός ζώων/εκμετάλλευση)
- ◆ Αύξηση ποσοστού γεωργών πλήρους απασχόλησης
- ◆ Αύξηση του αριθμού Γ.Ε. μεγάλου οικονομικού μεγέθους
- ◆ Βελτίωση μορφωτικού επιπέδου
- ◆ Ανθεκτικότητα Βιομηχανίας Τροφίμων στην κρίση σε όρους απασχόλησης
- ◆ Βελτίωση εμπορικού ισοζυγίου
- ◆ Οριακές αλλαγές στη διάρθρωση των καλλιεργειών
- ◆ Σημαντική αύξηση Χ.Γ.Ε.

Αρνητικά :

- ◆ Μείωση παραγωγικότητας εργασίας
- ◆ Μείωση της Α.Π.Α. και της Κ.Π.Α. ως ποσοστό της Αξίας Παραγωγής
- ◆ Επιδείνωση των επιδόσεων της κτηνοτροφίας
- ◆ Οριακές μεταβολές στη διάρθρωση της φυτικής παραγωγής
- ◆ Εξάρτιση της ελληνικής γεωργίας από την ΚΑΠ, (50% περίπου στην αξία της Α.Π.Α. της γεωργίας οι εισροές της ΚΑΠ).

ΣΥΝΟΨΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – Περιβάλλον

Θετικά :

- ◆ Αύξηση HNV
- ◆ Βελτίωση ποιότητας υδάτων
- ◆ Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου
- ◆ Μείωση της ενεργειακής έντασης
- ◆ Μείωση της χρήσης λιπασμάτων
- ◆ Αύξηση των εκτάσεων βιολογικής γεωργίας - κτηνοτροφίας

Αρνητικά :

- ◆ Διατήρηση των πιέσεων στους υδροφορείς από τις υψηλές καταναλώσεις νερού για άρδευση
- ◆ Απουσία δεδομένων για έδαφος, βιοποικιλότητα (F.B.I)

ΣΥΝΟΨΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - Αγροτικές περιοχές

Θετικά :

- ◆ Αναστροφή πληθυσμιακής αποδυνάμωσης
- ◆ Χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας
- ◆ Βελτίωση της προσβασιμότητας
- ◆ Πολύ μεγάλη αύξηση στη χρήση διαδικτύου και πρόσβασης σε ευρυζωνικά δίκτυα
- ◆ Σημαντική αύξηση τουριστικής ανωδομής

Αρνητικά :

- ◆ Έντονη γήρανση
- ◆ Περαιτέρω μείωση της συμβολής τους στη δημιουργία ΑΠΑ σε σχέση με τις αστικές περιοχές
- ◆ Εξάρτηση σε όρους απασχόλησης από τον πρωτογενή τομέα

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΠΑΑ 2007 – 2013

ΓΕΝΙΚΟΣ
ΣΤΟΧΟΣ ΠΑΑ
2007 - 2013

Αειφόρος Αγροτική Ανάπτυξη μέσω της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενή και αγροδιατροφικού τομέα, καθώς και του περιβάλλοντος, σε μία βιώσιμη Ύπαιθρο.

Γενικός Στρατηγικός Στόχος 1

Διατήρηση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας, της δασοκομίας και του αγροδιατροφικού τομέα

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- 1) Αναστροφή της ηλικιακής διάρθρωσης και του μικρού μέσου μεγέθους των γεωργικών εκμεταλλεύσεων
- 2) Αναδιάρθρωση και ανάπτυξη των επιχειρηματικών δομών μέσω της προώθησης του τεχνολογικού εξοπλισμού και της καινοτομίας
- 3) Αναβάθμιση και βελτίωση των υποδομών του πρωτογενή τομέα
- 4) Ανάπτυξη δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού για την προσαρμογή του στις νέες απαιτήσεις

Γενικός Στρατηγικός Στόχος 2

Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος διαχείριση των φυσικών πόρων

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- 1) Προστασία του εδάφους
- 2) Προστασία των υδατικών πόρων
- 3) Άμβλυση των κλιματικών μεταβολών
- 4) Προστασία της βιοποικιλότητας
- 5) Προστασία – διατήρηση του αγροτικού τοπίου
- 6) Βελτίωση της οικολογικής σταθερότητας των δασών

Γενικός Στρατηγικός Στόχος 3

Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και ενθάρρυνση της διαφοροποίησης της αγροτικής οικονομίας

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- 1) Βελτίωση της ελκυστικότητας των αγροτικών περιοχών
- 2) Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας

Γενικός Στρατηγικός Στόχος 4

Δημιουργία τοπικών ικανοτήτων για την απασχόληση και τη διαφοροποίηση στις αγροτικές περιοχές μέσω της προσέγγισης Leader

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- 1) Εφαρμογή σχεδίων συνεργασίας
- 2) Ενίσχυση της ικανότητας των τοπικών φορέων και κινητοποίηση του πληθυσμού για το σχεδιασμό και υλοποίηση τοπικών στρατηγικών ανάπτυξης

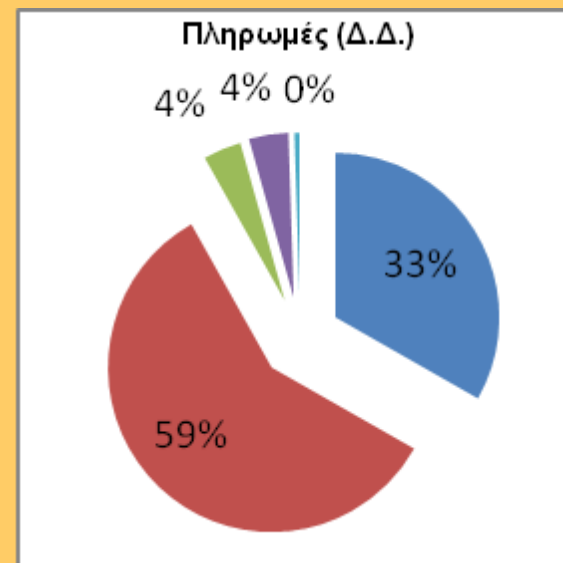
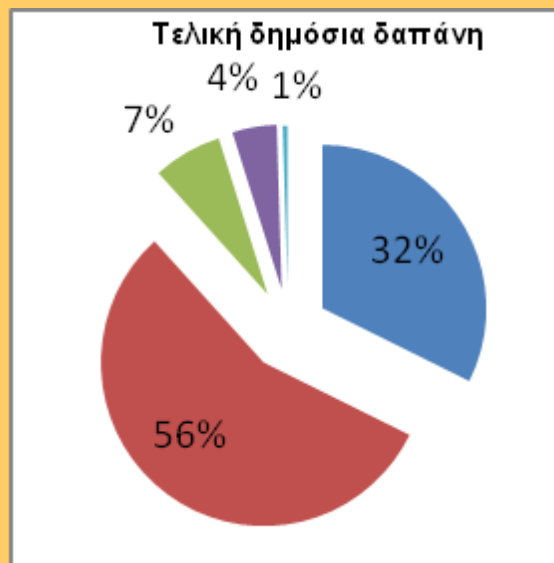
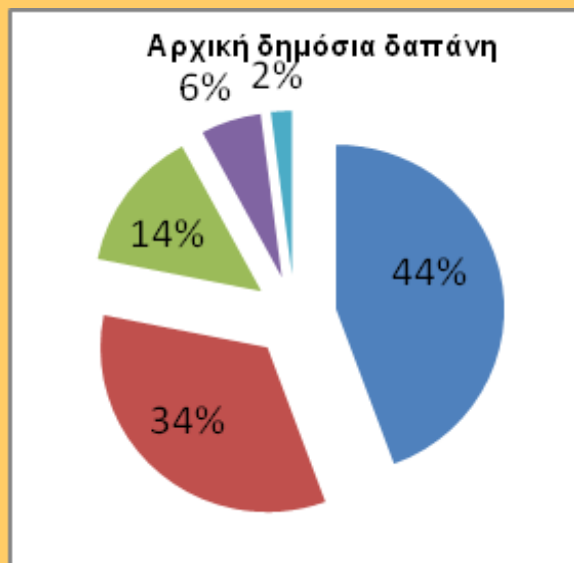
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (1)

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΑΑ 2007 - 2013			ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΑ ΜΕΧΡΙ 31/12/2015		
		Αρχική Δημόσια Δαπάνη	Τελική Δημόσια Δαπάνη	% Ποσοστιαία Μεταβολή	Πληρωμές (Δ.Δ.)	Υπόλοιπο από τελικό ΠΑΑ	Απορρόφηση (%)
		(1)	(2)	(3)=[(2)-(1)]/(1)	(4)	(5)=(2)-(4)	(6)=(4)/(2)
ΑΞΟΝΑΣ 1 - Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας του τομέα της Γεωργίας και της Δασοκομίας	111 Επαγγελματική κατάρτιση και ενημέρωση	24.999.127	0	-100,00%	0	0	
	112 Εγκατάσταση νέων γεωργών	304.989.343	289.085.700	-5,21%	284.689.244	4.396.456	98,48%
	113 Πρόωρη συνταξιοδότηση	269.990.566	111.632.285	-58,65%	104.925.653	6.706.632	93,99%
	114 Χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών	49.998.253	3.020.631	-93,96%	1.915.391	1.105.240	63,41%
	121 Εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων	449.984.276	336.224.370	-25,28%	321.891.240	14.333.130	95,74%
	122 Βελτίωση της οικονομικής αξίας των δασών	14.999.126	0	-100,00%	0	0	
	123 Προστιθέμενη αξία των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων	349.988.121	114.100.177	-67,40%	80.063.325	34.036.852	70,17%
	125 Γεωργικές και Δασοκομικές Υποδομές	699.975.542	408.775.499	-41,60%	390.000.324	18.775.175	95,41%
	126 Φυσικές καταστροφές. Αποκατάσταση/πρόληψη	9.999.651	0	-100,00%	0	0	
	131 Εκπλήρωση προτύπων	29.998.952	7.551.272	-74,83%	7.163.697	387.575	94,87%
	132 Συμμετοχή σε συστήματα ποιότητας	19.999.301	7.553.622	-62,23%	2.332.658	5.220.964	30,88%
	133 Δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης	29.998.952	100.715	-99,66%	20.650	80.065	20,50%
	144 Εκμεταλλεύσεις υπό αναδιάρθρωση λόγω μεταρρύθμισης κοινής οργάνωσης της αγοράς	0	191.310.556	100,00%	187.322.270	3.988.286	97,92%
	ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ 1	2.254.921.209	1.469.354.827	-34,84%	1.380.324.452	89.030.375	93,94%
ΑΞΟΝΑΣ 2 - Βελτίωση του Περιβάλλοντος και της Υγείας	211 Ενισχύσεις για μειονεκτήματα ορεινών περιοχών	344.976.354	924.726.553	168,06%	912.235.388	12.491.165	98,65%
	212 Ενισχύσεις για μειονεκτήματα, εκτός των ορεινών περιοχών	79.995.749	389.560.670	386,98%	389.555.341	5.329	100,00%
	213 Ενισχύσεις Natura 2000 και Νερά	7.999.574	0	-100,00%	0	0	
	214 Γεωργο-περιβαλλοντικές ενισχύσεις	891.952.602	1.091.073.571	22,32%	1.002.676.991	88.396.580	91,90%
	216 Στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις	19.998.938	1.940.541	-90,30%	1.108.365	832.176	57,12%
	221 Πρώτη δάσωση γεωργικής γης	139.992.560	112.252.821	-19,82%	110.330.234	1.922.587	98,29%
	223 Πρώτη δάσωση μη γεωργικής γης	29.998.406	0	-100,00%	0	0	
	224 Ενισχύσεις Natura 2000 (για δάση)	9.999.469	0	-100,00%	0	0	

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (2)

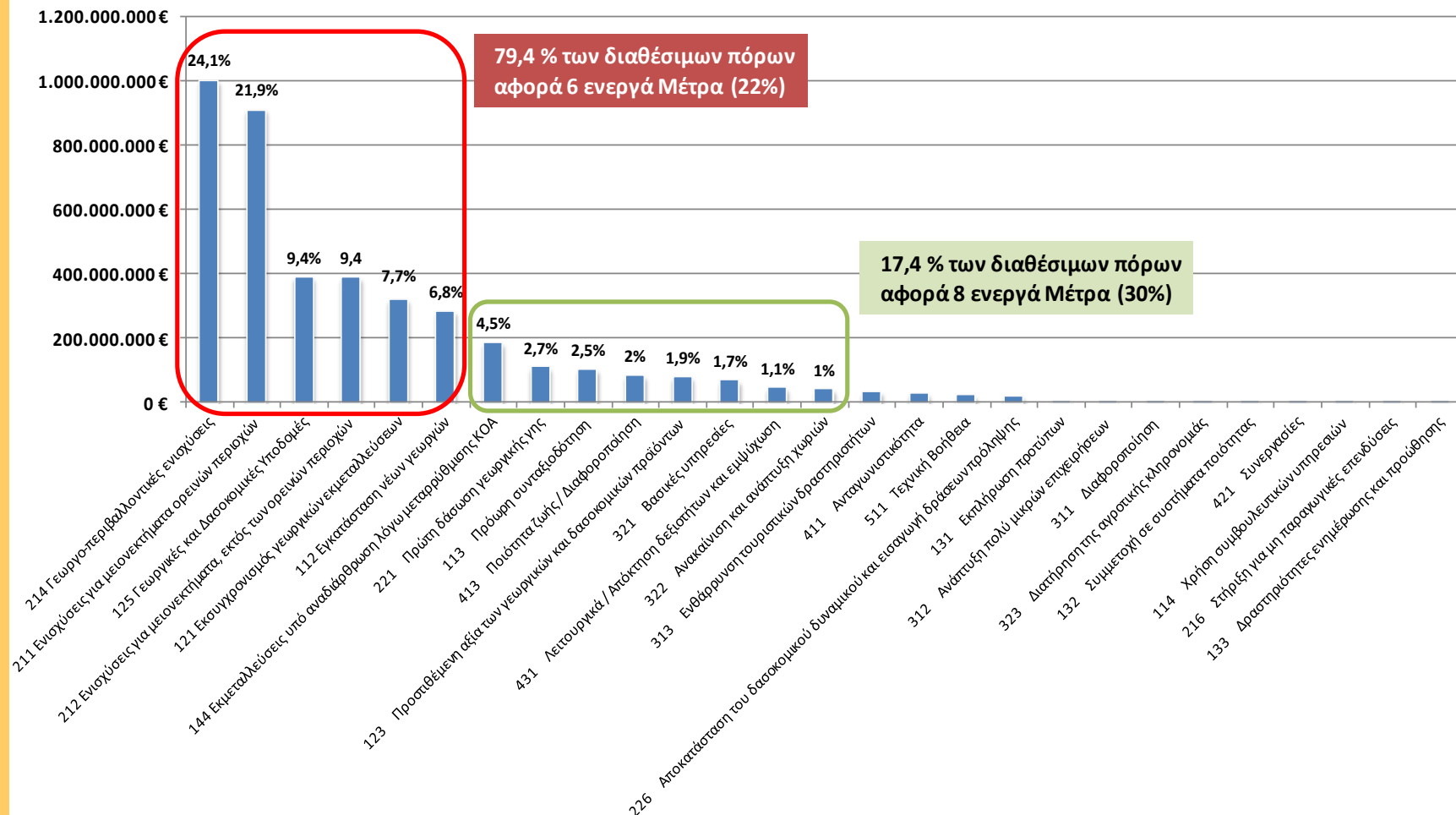
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΑΑ 2007 - 2013			ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΑ ΜΕΧΡΙ 31/12/2015		
		Αρχική Δημόσια Δαπάνη	Τελική Δημόσια Δαπάνη	% Ποσοστιαία Μεταβολή	Πληρωμές (Δ.Δ.)	Υπόλοιπο από τελικό ΠΑΑ	Απορρόφηση (%)
		(1)	(2)	(3)=[(2)-(1)]/(1)	(4)	(5)=(2)-(4)	(6)=(4)/(2)
	226 Αποκατάσταση του δασοκομικού δυναμικού και εισαγωγή δράσεων πρόληψης	179.996.175	28.106.593	-84,38%	20.620.916	7.485.677	73,37%
	227 Στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις	9.999.043	0	-100,00%	0	0	
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ 2		1.714.908.870	2.547.660.749	48,56%	2.436.527.235	111.133.514	95,64%
ΑΞΟΝΑΣ 3 - Ποιότητα Ζωής στις Αγροτικές Περιοχές και Διαφοροποίηση της Αγροτικής Οικονομίας	311 Διαφοροποίηση	105.015.534	18.690.505	-82,20%	3.789.158	14.901.347	20,27%
	312 Ανάπτυξη πολύ μικρών επιχειρήσεων	89.983.196	9.494.293	-89,45%	3.950.815	5.543.478	41,61%
	313 Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων	199.962.659	105.549.449	-47,22%	35.022.657	70.526.792	33,18%
	321 Βασικές υπηρεσίες	109.979.463	126.051.248	14,61%	68.835.500	57.215.748	54,61%
	322 Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών	134.974.795	46.613.527	-65,47%	41.862.219	4.751.308	89,81%
	323 Διατήρηση της αγροτικής κληρονομιάς	64.987.865	5.065.117	-92,21%	3.332.265	1.732.852	65,79%
	341 Απόκτηση δεξιοτήτων και επιμόρφωση	4.994.732	0	-100,00%	0	0	
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ 3		709.898.244	311.464.139	-56,13%	156.792.614	154.671.525	50,34%
ΑΞΟΝΑΣ 4 - Leader	411 Ανταγωνιστικότητα	30.027.138	16.389.182	-45,42%	28.232.290	-11.843.108	172,26%
	413 Ποιότητα ζωής / Διαφοροποίηση	200.180.915	139.609.456	-30,26%	85.007.552	54.601.904	60,89%
	421 Συνεργασίες	10.009.045	2.002.982	-79,99%	2.284.181	-281.199	114,04%
	431 Λειτουργικά / Απόκτηση δεξιοτήτων και επιμόρφωση	55.049.752	41.361.583	-24,87%	45.980.294	-4.618.711	111,17%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ 4		295.266.850	199.363.203	-32,48%	161.504.317	37.858.886	81,01%
ΑΞΟΝΑΣ 5 - Τεχνική Βοήθεια	511 Τεχνική Βοήθεια	103.000.000	21.806.137	-78,83%	21.499.905	306.232	98,60%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΟΝΑ 5		103.000.000	21.806.137	-78,83%	21.499.905	306.232	98,60%
Γενικό Σύνολο		5.077.995.173	4.549.649.055	-10,40%	4.156.648.523	393.000.532	91,36%

ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΑ 2007 – 2013 (1)

ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΑ 2007 – 2013 (2)

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 - 2013 (Πληρωμές, Δ.Δ.)

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1

Μέτρο 112. «Εγκατάσταση νέων γεωργών»

Σχεδιασμός - εφαρμογή

- ♦ Δύο προκηρύξεις 2009 & 2014, 23.051 δικαιούχοι (19.128 και 3.923 αντίστοιχα)

Αξιολόγηση

- ♦ Εισαγωγή νέων γεωργών με εκμεταλλεύσεις σχετικά μεγάλου οικονομικού μεγέθους, διπλάσιες του μέσου όρου της χώρας, που το αυξάνουν περαιτέρω κατά την εξέλιξη του Μέτρου
- ♦ Οι εκμεταλλεύσεις έχουν κυρίως παραγωγική εξειδίκευση (ΤΟΠ) λοιπές αροτραίες καλλιέργειες, λοιπές μόνιμες καλλιέργειες, πρόβατα και ελαιοκομία. Μικρής έκτασης αναδιάρθρωση του παραγωγικού συστήματος κατά την εφαρμογή του Μέτρου
- ♦ Δεν μεταβάλλεται η σχέση παραγωγικών συστημάτων φυτικής και ζωικής παραγωγής και αντιστοιχεί στο μέσο όρο της χώρας (3/1)
- ♦ Μείωση της παραγωγικότητας της εργασίας (ΑΠΑ/ΜΑΕ) και καταλήγει στο τέλος της 5ετίας (1η προκήρυξη) λίγο κάτω από το μέσο όρο των λοιπών εκμεταλλεύσεων της χώρας (που έχουν απασχόληση >0,5 ΜΑΕ)
- ♦ Πολύ σημαντική αύξηση της ΑΠΑ (152,8 Μ)
- ♦ Το 1/4 των δικαιούχων της 1ης προκήρυξης εντάχθηκαν στο Μέτρο 121 (Εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων). Δεν εντάχθηκαν οι δικαιούχοι της 2ης προκήρυξης του Μέτρου 121 διότι δεν προκηρύχθηκε
- ♦ Απουσία του Μέτρου θα επέφερε σημαντική επιδείνωση της δημογραφικής σύνθεσης των απασχολουμένων

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1

Μέτρο 121 – «Εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων»

Σχεδιασμός - εφαρμογή

- ♦ Ιδιαίτερη πολύπλοκο και συνεχώς μεταβαλλόμενο κανονιστικό πλαίσιο
- ♦ Μοναδική προκήρυξη το 2011. Εντάχθηκαν περίπου 7.000 Σ.Β, ολοκληρώθηκαν μόνο 2.002 Σχέδια μεγάλου κόστους. Σημαντική απόκλιση στην υλοποίηση των μικρών κτηνοτροφικών Σ.Β (ολοκληρώθηκαν μόλις 156), ενώ ολοκληρώθηκαν και 1.800 Σχέδια από ανειλημμένες υποχρεώσεις της περιόδου 2000-2006. Η παθογένεια μεταφοράς πληθώρας επενδυτικών σχεδίων από ΠΑΑ σε ΠΑΑ συνεχίζεται.
- ♦ Συνολικές επενδύσεις 342 εκατ. €.
- ♦ Νέες Προκλήσεις
- ♦ Σε 2002 Σ.Β που ολοκληρώθηκαν, 56 εκμεταλλεύσεις πραγματοποίησαν και επενδύσεις στις ΑΠΕ, ενώ 902 εκμεταλλεύσεις εφήρμοσαν τεχνολογίες εξοικονόμησης ύδατος με πολύ περιορισμένο ύψους προϋπολογισμού (οι δαπάνες για ΑΠΕ και εξοικονόμηση αποτελούν το 3,44% του συνόλου των πληρωμών)
- ♦ Σημαντικό έλλειμμα σχεδιασμού **η απουσία αξιολόγησης των οικονομικών επιδόσεων** αλλά μόνο η αύξηση της ΜΑΕ (από 0.5 σε 1)

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1

Μέτρο 121 – «Εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων»

Αξιολόγηση

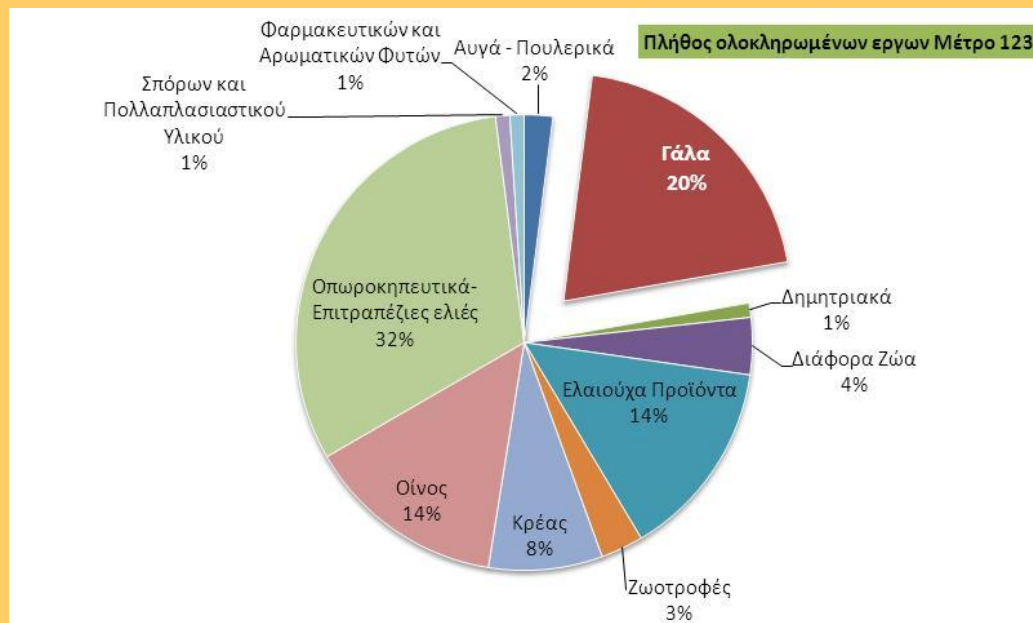
- ◆ Μικρός βαθμός επίτευξης των στόχων (37% και 27% ανά κατηγορία)
- ◆ Το 1% των εκμεταλλεύσεων της χώρας που είχε τις προϋποθέσεις (στην εισαγωγή απασχόληση $>0,5$ ΜΑΕ) εντάχτηκε και ολοκλήρωσε Σ.Β. Το 71% των επενδύσεων αυτών αφορούν γεωργικούς ελκυστήρες και παρελκόμενα.
- ◆ Εισαγωγή στο Μέτρο των εκμεταλλεύσεων με σχέδιο μεγάλου κόστους, με υψηλό οικονομικό μέγεθος που συνεχίζουν να το αυξάνουν. Οι εκμεταλλεύσεις εισάγονται κυρίως με παραγωγική εξειδίκευση των λοιπών μονίμων καλλιεργειών και των λοιπών αροτραίων καλλιεργειών, ενώ παρατηρείται ελάχιστη κατεύθυνση προς την αναδιάρθρωση της παραγωγής.
- ◆ Πολυ μικρή αύξηση της παραγωγικότητας εργασίας (ΑΠΑ/ΜΑΕ) μέχρι την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, όπου στη λήξη υπερβαίνει ελάχιστα το μέσο όρο των λοιπών εκμεταλλεύσεων της χώρας (που έχουν απασχόληση $>0,5$ ΜΑΕ).
- ◆ Ο 1ος διαρθρωτικός στόχος του Μέτρου 121, που ήταν η συμβολή στην αύξηση της συμμετοχής της ακαθάριστης αξίας της ζωικής παραγωγής στο σύνολο της γεωργικής παραγωγής, δεν επιτεύχθηκε (μόνο το 10% της παραγόμενης ΑΠΑ προέρχεται από τη ζωική παραγωγή).

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1

Μέτρο 123 «Προστιθέμενη αξία των γεωργικών προϊόντων»

Σχεδιασμός - εφαρμογή

- ◆ Τρεις προκηρύξεις - μεγάλη καθυστέρηση στην αξιολόγηση, ιδιαίτερα στην 1η προκήρυξη
- ◆ Εντάχθηκαν 373 έργα, ολοκληρώθηκαν μόνο 100
- ◆ Θετικό ότι ο κύριος όγκος επενδύσεων αφορά εξωστρεφείς κλάδους (οπωροκηπευτικά, ελαιόλαδο, οίνος, τυριά)
- ◆ Αδυναμία εκτίμησης αποτελεσμάτων και επιπτώσεων (η πλειονότητα των έργων ολοκληρώθηκε το 2014, 2015)
- ◆ Ανάγκη ηλεκτρονικής υποβολής, επανεξέταση και απλοποίηση κριτηρίων ένταξης ενίσχυσης του φορέα

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1

Μέτρο 125 – «Γεωργικές και Δασοκομικές Υποδομές»

- ◆ Δεσπόζουσα θέση κατέχουν τα εγγειοβελτιωτικά έργα (96% των πόρων). Πολύ περιορισμένος αριθμός ολοκληρωμένων έργων
- ◆ Αδυναμία μέτρησης της συμβολής των δράσεων στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας του τομέα (δεν υπάρχουν στοιχεία, ενώ η λογική της παρέμβασης του Μέτρου δεν στοχεύει στην ανταγωνιστικότητα)
- ◆ Προσθήκη ειδικών δεικτών για τη μέτρηση αποτελεσματικότητας, αδυναμία απομόνωσης αποτελεσμάτων ανά ΠΑΑ. Η πλειονότητα των ολοκληρωμένων έργων έχουν ενταχθεί σε προηγούμενη προγραμματική περίοδο
- ◆ Πολύ σημαντική επίπτωση η βελτίωση και ορθολογικότερη διαχείριση των υδάτων με σημαντική μείωση των απωλειών στο 5% των αρδευόμενων εκτάσεων και η αύξηση του όγκου αποθήκευσης ύδατος κατά 20 εκατ/α κυβικά μέτρα
- ◆ Αναγκαιότητα ταύτισης χρονοπρογραμματισμού του Φορέα Εφαρμογής με την περίοδο επιλεξιμότητας δαπανών του εκάστοτε ΠΑΑ
- ◆ Θα απαιτηθεί σημαντική προσπάθεια για την εναρμόνιση της λογικής της παρέμβασης του Μέτρου με την προίχνη εστίασης 5Α και τους δείκτες αποτελέσματος του ΚΠΑΑ 2014-2020

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2 : Βελτίωση του Περιβάλλοντος και της Υπαίθρου

Γενικό σχόλιο

1. Το σύστημα παρακολούθησης και αναφορών παρουσιάζει εξαιρετικά σοβαρές αδυναμίες.
 - ◆ Δυσκολεύει όχι μόνο την αξιολόγηση αλλά και την εφαρμογή.
 - ◆ Αδικεί και το ίδιο το Πρόγραμμα γιατί δεν μπορούν να αναδειχθούν τα θετικά αποτελέσματα.
 - ◆ Η έλλειψη στοιχείων ήταν ιδιαίτερα φανερή στην περίπτωση των περιβαλλοντικών παραμέτρων αξιολόγησης.

Σχεδιασμός - εφαρμογή

2. Με την πάροδο του χρόνου το γεωργοπεριβαλλοντικό πρόγραμμα έγινε σχεδόν μονοθεματικό.
 - ◆ Βιολογική γεωργία-κτηνοτροφία (87% της έκτασης) και νιτρορύπανση (8,2%), ότι δηλαδή το 1995
 - ◆ Οι άλλες δράσεις, μετά από συνεχείς αναβολές, στο τέλος δεν ανανεώθηκαν και αφέθηκαν να καταργηθούν.
3. Σε πολλές περιπτώσεις δεν εφαρμόστηκε καν το ΠΑΑ 2007-2013 αφού λειτουργούσαν με παρατάσεις του 2000-2006.
4. Η εξέλιξη αυτή είχε σαν αποτέλεσμα το ότι για περιβαλλοντικά προβλήματα όπως η προστασία της βιοποικιλότητας να φαίνεται ότι δεν έγινε καμιά σοβαρή προσπάθεια αντιμετώπισής τους.

Άξονας Προτεραιότητας 2 - Αξιολόγηση

Βιοποικιλότητα

5. Ένας δείκτης επιπτώσεων, των Κοινών Αγροτικών Πουλιών (Farmland Bird Index), δεν κατέστη δυνατό να εκτιμηθεί λόγω έλλειψης στοιχείων.
6. Φαίνεται ότι οι περιοχές/γεωργικά συστήματα υψηλής φυσικής αξίας (HNV) αλλά και οι εκτάσεις που βρίσκονται εντός του δικτύου προστατευόμενων περιοχών NATURA και προστατεύονται από τα Μέτρα του Άξονα Προτεραιότητας 2 του ΠΑΑ 2007-2013 αυξάνονται στην πορεία εφαρμογής του ΠΑΑ.

Ποιότητα υδάτων

7. Η εφαρμογή των Μέτρων φαίνεται να είχε σαν αποτέλεσμα τη μείωση της ποσότητας των εφαρμοζόμενων λιπασμάτων και συνεπώς τη μείωση της επιβάρυνσης των υδατικών πόρων.

Διαχείριση υδάτων

8. Δεν προκύπτει το ίδιο θετικό συμπέρασμα όσον αφορά στη χρήση του αρδευτικού ύδατος. Η δράση για τη νιτρορύπανση φαίνεται να έδωσε κίνητρο στους συμμετέχοντες να συνεχίσουν με τις υδροβόρες καλλιέργειες, όταν οι μη συμμετέχοντες στρέφονταν στις ξηρικές (προφανώς και λόγω των αλλαγών της ΚΑΠ).

9. Για την ποιότητα του εδάφους, που ήταν ένας άλλος από τους στόχους, μόνο ποιοτικές εκτιμήσεις μπορούν να γίνουν. Φαίνεται ότι η εφαρμογή του Προγράμματος είχε σαν αποτέλεσμα μια βελτίωση της ποιότητας αφού φαίνεται να αυξάνεται η οργανική του ουσία (κυρίως λόγω της βιολογικής γεωργίας).
10. Ως προς τη συμβολή στην άμβλυνση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής, οι ποιοτικές εκτιμήσεις είναι ότι το Πρόγραμμα ενίσχυσε την προσπάθεια. Οι ελλείψεις όμως των δεδομένων δεν μας επιτρέπουν να διακινδυνεύσουμε ποσοτική εκτίμηση.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3 : Ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας

Δημόσια Έργα (Μέτρα 321,322,323)

- ◆ **24 αρδευτικά έργα** (ολοκληρωμένα)
 - Συνολική αρδευόμενη έκταση: 3.812 εκτάρια
 - Όγκος απόληψης ύδατος: 12.827.846 m³/έτος
 - Μέσος όρος μείωσης των απωλειών ύδατος: 27%.
- ◆ **59 έργα αναπλάσεων** (ολοκληρωμένα)
 - Εκτιμώμενη δημιουργία 118 νέων επιχειρήσεων στις περιοχές παρέμβασης (μέσος αριθμός επιχειρήσεων ανά έργο : 2)
 - Εκτιμώμενη, κατά μέσο όρο, αύξηση του αριθμού των επισκεπτών στις περιοχές όπου υλοποιήθηκαν έργα αναπλάσεων : 7,8%
- ◆ **45 έργα αγροτικής οδοποιίας** (ολοκληρωμένα)
 - Εξυπηρετούν περίπου 3.485 αγροτικές εκμεταλλεύσεις, συνολικής έκτασης 2.931 εκταρίων
- ◆ **Πληθυσμός αγροτικών περιοχών που επωφελούνται των βελτιωμένων υπηρεσιών**
 - **961.609 κάτοικοι (77% της τιμής στόχου)**

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3 : Ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας

Ιδιωτικά έργα (Μέτρα 311,312,313)

- ♦ Χαμηλό ποσοστό ολοκληρωμένων έργων
- ♦ Ακαθάριστος αριθμός νέων θέσεων εργασίας (ολοκληρωμένα έργα, πλην αυτοαπασχόλησης, ετήσια ισοδύναμα)
 - **68,45** (6,7% της τιμής στόχου)
 - ♦ Εκ των οποίων :
 - Άνδρες: **27,30**
 - Γυναίκες: **41,15**
 - Νέοι (μέχρι 25 ετών): **28,36**
- ♦ Αύξηση μη γεωργικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στις στηριζόμενες επιχειρήσεις (ολοκληρωμένα έργα)
 - **4.973.606 Ευρώ (65% της τιμής στόχου)**
- ♦ Ιδρύσεις νέων επιχειρήσεων : **59** (ολοκληρωμένα έργα)
- ♦ Επεκτάσεις – εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων: **42** (ολοκληρωμένα έργα)

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4 : Leader

- ◆ Κινητοποίηση **ιδιωτικών πόρων** ύψους **75,6 εκ.** στα μέτρα που αφορούν την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, την ενθάρρυνση της διαφοροποίησης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής
- ◆ Η πλειοψηφία των **έργων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας** που χρηματοδοτήθηκαν αφορά σε ίδρυση νέων επιχειρήσεων.
- ◆ **Χαμηλός βαθμός ολοκλήρωσης ενταγμένων ιδιωτικών έργων** λόγω εγκατάλειψης επενδυτικών σχεδίων ως αποτέλεσμα της κρίσης.
- ◆ Δημιουργία **598,7** ετήσιων ισοδύναμων θέσεων εργασίας.
- ◆ Οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 39,4% των νέων θέσεων εργασίας, έναντι 60,6% των ανδρών.
- ◆ Οι νέοι έως 25 ετών αντιπροσωπεύουν το 22,2% των νέων θέσεων εργασίας.
- ◆ Ολοκλήρωση **8** έργων διεθνικών/διατοπικών συνεργασιών, με **19** συνεργαζόμενες ΟΤΔ (υπερκάλυψη στόχων προγραμματισμού).
- ◆ Μικρός μόνο αριθμός παρεμβάσεων με οριακή συμβολή στους στόχους του Προγράμματος, όσον αφορά την προώθηση της **καινοτομίας** και τις **δικτυώσεις μεταξύ παραγωγικών φορέων** της τοπικής οικονομίας.
- ◆ Λειτουργία **43** ΟΤΔ οι οποίες υλοποίησαν **1.614** υποστηριζόμενες δράσεις πληροφόρησης, προβολής, επιμόρφωσης στελεχών, μελετών, έναντι **2.100** του στόχου του προγραμματισμού (76,9%).
- ◆ Ικανοποιητικά αποτελέσματα όσον αφορά την ενεργοποίηση των **αρχών** της **προσέγγισης Leader** στις διαδικασίες προγραμματισμού και της συμβολής της στην **τοπική διακυβέρνηση**, στο επίπεδο των ΟΤΔ.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Δείκτες και μεθοδολογία

◆ Δείκτες επιπτώσεων οικονομικού ενδιαφέροντος:

- Οικονομική Ανάπτυξη (αύξηση προστιθέμενης αξίας σε PPS – εκατ. €)
- Δημιουργία Απασχόλησης (θέσεις εργασίας)
- Παραγωγικότητα της Εργασίας (μεταβολή ΑΠΑ ανά θέση εργασίας - € σε PPS)

◆ Μεθοδολογία

- Υπόδειγμα Γενικής Ισορροπίας Εισροών-Εκροών
- Ποσοτικά δεδομένα για τις σχέσεις/συναλλαγές μεταξύ κλάδων και φορέων σε μια οικονομία (αλληλεξάρτηση)
- Καταγραφή ενδοοικονομικών σχέσεων – εκτίμηση επιπτώσεων πολιτικής σε διάφορες μεταβλητές (κλάδοι και σύνολο οικονομίας)
- Κατασκευαστικές επιπτώσεις – Παραγωγικές επιπτώσεις

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Υπόδειγμα για τις Περιοχές της Ελληνικής Υπαιθρου

◆ Καταλληλότητα αναλυτικού πλαισίου:

- Το ΠΑΑ χρηματοδότησε δράσεις στην ύπαιθρο και άρα αυτή θα πρέπει να είναι η «εύστοχη» περιοχή ανάλυσης
- Δεν μπορούμε όμως να αγνοήσουμε Δήμους που η τυπολογία της ΕΕ τους προσδίδει χαρακτήρα αστικότητας, λόγω της διάρθρωσης της οικονομίας τους αλλά και της παρουσίας του ΠΑΑ σε αυτούς
- Η Ύπαιθρος περιλαμβάνει:
 - ◆ Όλες τις περιοχές που στην τυπολογία χαρακτηρίζονται ως «κυρίως ύπαιθρος» και ως «ενδιάμεσες»
 - ◆ Τους Δήμους Βόλβης, Λαγκαδά, Δέλτα, Χαλκηδόνας και τις ΠΕ Ανατολικής Αττικής, Δυτικής Αττικής, Νήσων Αττικής, που με βάση την τυπολογία χαρακτηρίζονται ως «αστικές περιοχές»

◆ Μεθοδολογία

- Υβριδική Τεχνική Περιφερειοποίησης GRIT

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

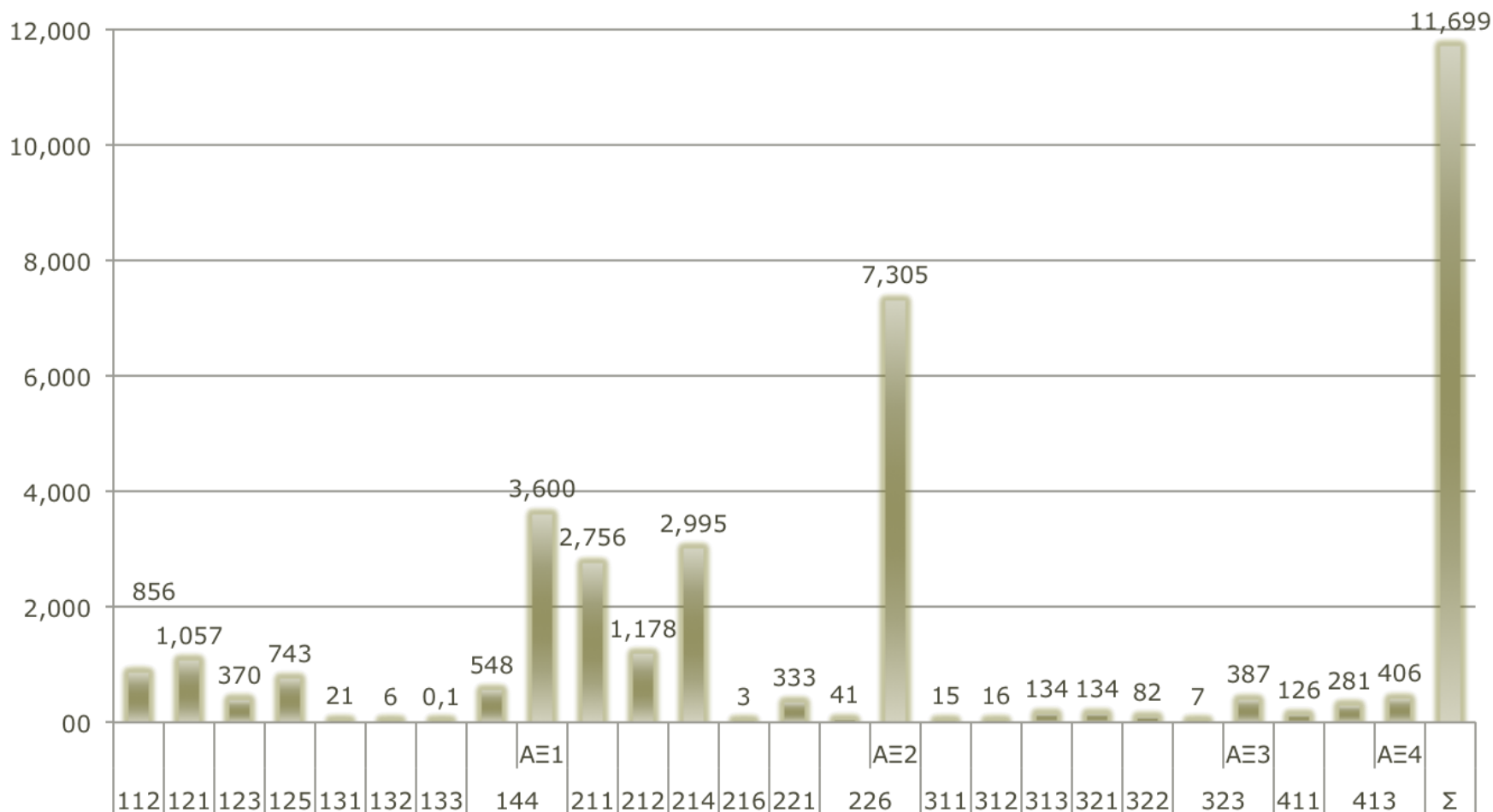
Δεδομένα υποδείγματος

- ◆ Εθνικός Πίνακας Ε-Ε για το 2008 (συμμετρικός και ανά κλάδο)
- ◆ Κλαδική απασχόληση σε επίπεδο χώρας & περιοχής ανάλυσης
- ◆ Διαρθρωτικά στοιχεία (κλαδική απασχόληση, προϊόν) & κλάδοι-στόχοι του ΠΑΑ: ομαδοποίηση
- ◆ Στοιχεία FADN (TF8): Απο-ομαδοποίηση γεωργίας & εξειδίκευση εισροών και εκροών υποκλάδων
- ◆ Ετήσια δημόσια δαπάνη μέτρων (μετατροπή σε τιμές 2008)
- ◆ Κατανομή επενδυτικής δαπάνης (π.χ. 121, 123, 311, 312, 313, κλπ.) σε κατηγορίες (μηχανήματα, κτίρια, εξοπλισμός, κλπ.)
- ◆ Στοιχεία προσαρμογής ΑΠΑ (121) από ΟΣΔΕ
- ◆ Δείκτες μετατροπής τιμών σε PPS

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Αποτελέσματα (1)

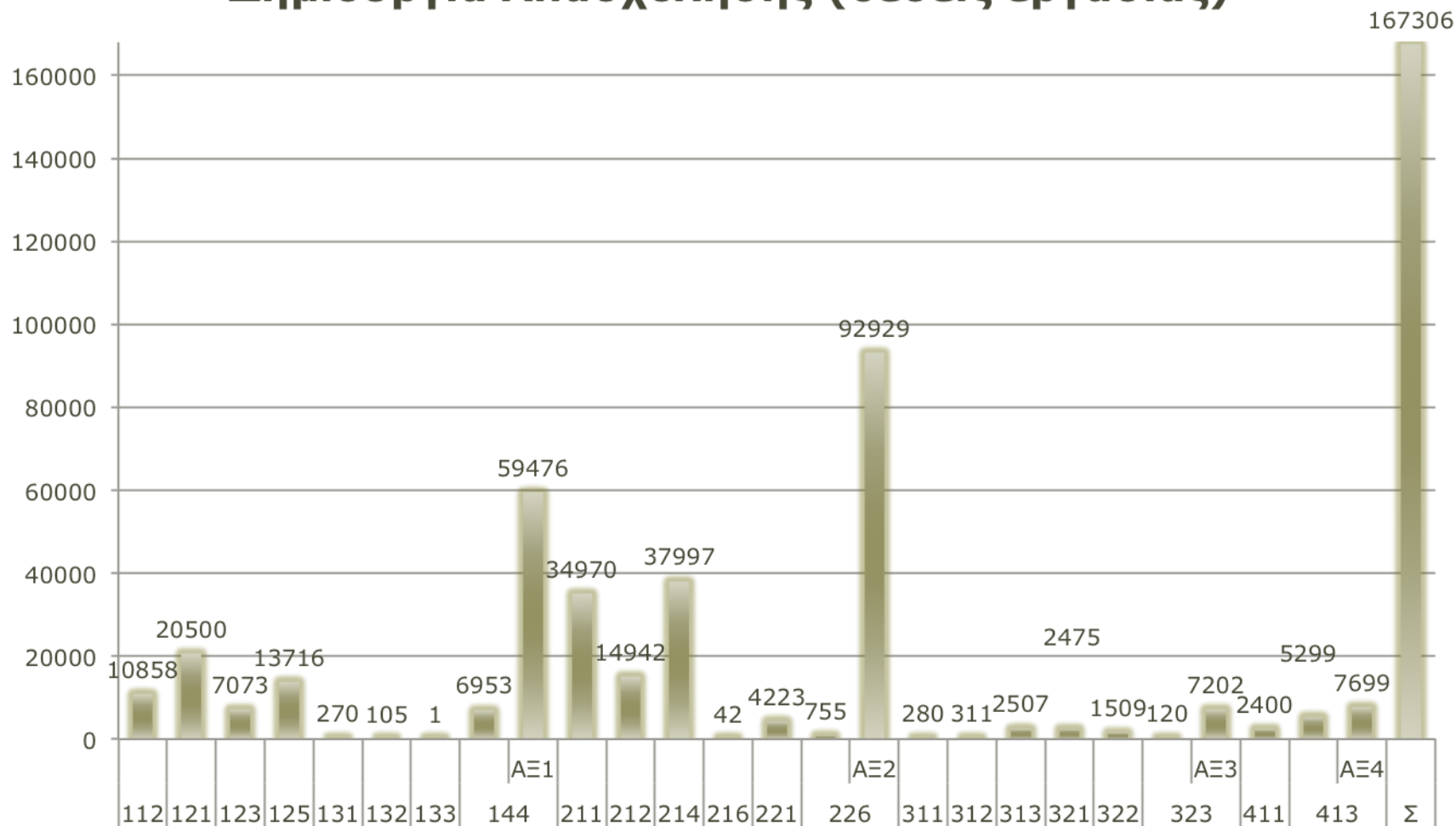
Οικονομική Ανάπτυξη (Αύξηση ΠΑ σε PPS, εκατ. Ευρώ σε τιμές 2008)

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Αποτελέσματα (2)

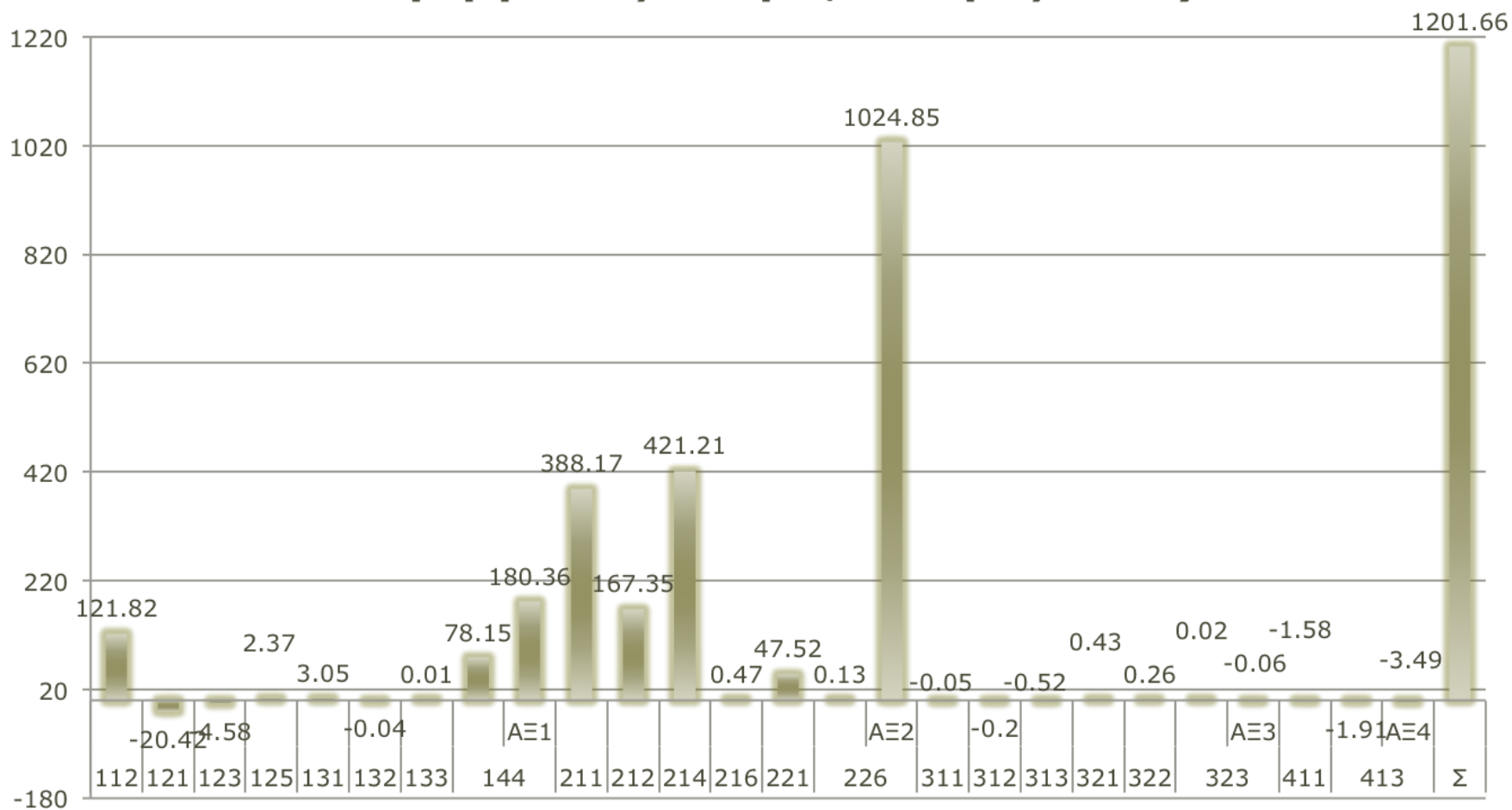
Δημιουργία Απασχόλησης (θέσεις εργασίας)

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Αποτελέσματα (3)

Παραγωγικότητα της Εργασίας (μεταβολή ΑΠΑ/
θέση εργασίας – Ευρώ, σε τιμές 2008)

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Αποτελέσματα (4)

- ◆ Αύξηση ΠΑ: 10, 67%
- ◆ Αύξηση Απασχόλησης: 7,54%
- ◆ Αύξηση ΠΕ: 2,43% (Σε ορισμένα Μέτρα των Άξ. 1 & 3 οι επενδύσεις αύξησαν την δραστηριότητα κλάδων εντάσεως εργασίας ή χαμηλότερης ΑΠΑ/θέση εργασίας)
- ◆ Παραγωγικές Επιπτώσεις:
 - Εκτιμήσεις μόνο για 121
 - Θα έπρεπε και για: 123, 125, 311, 312, 313, 411, 412
 - Έλλειψη στοιχείων μεταβολής ΑΠΑ
 - Σημαντικός αριθμός μη-ολοκληρωμένων έργων προς μεταφορά στη νέα Προγραμματική Περίοδο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- ◆ ΤΟ ΠΑΑ 2007- 2013 λειτούργησε καταλυτικά για τη μείωση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στις αγροτικές περιοχές, τόσο σε όρους δημιουργίας εισοδήματος όσο και απασχόλησης
- ◆ Δεν κατόρθωσε να συμβάλλει στην επίλυση των διαρθρωτικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η ελληνική γεωργία και είναι ιδιαίτερα αμφίβολο αν μπορεί αυτοτελώς και χωρίς την μεγιστοποίηση των συνεργειών με τον Πυλώνα 1 να το κατορθώσει.
- ◆ Η υποχώρηση της ανταγωνιστικότητας είναι απόρροια και της σημαντικής αύξησης του κόστους εισροών αλλά και κυρίως του κόστους κεφαλαίου, παράγοντες που, βραχυπρόθεσμα τουλάχιστον, δεν φαίνεται να μεταβάλλονται
- ◆ Απαιτείται επανεξέταση της στόχευσης σειράς Μέτρων μέσω της διαμόρφωσης κριτηρίων επιλογής που συμβάλλουν στην επίτευξη ποσοτικών στόχων δεικτών αποτελέσματος και επιπτώσεων που προσδιορίζει το ΚΠΑΑ
- ◆ Προβληματισμός για το επίπεδο ανταπόκρισης των δικαιούχων στις νέες προτεραιότητες
- ◆ Αναγκαιότητα αναβάθμισης των Πληροφοριακών Συστημάτων
- ◆ Αναγκαιότητα εκπαίδευσης και εξοικείωσης του συνόλου των εμπλεκομένων (κεντρικές και περιφερειακές υπηρεσίες) με τις ιδιαίτερα αυξημένες απαιτήσεις του Κοινού Πλαισίου Παρακολούθησης και Αξιολόγησης του ΠΑΑ 2014-2020